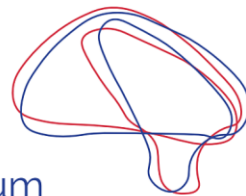

NEUR·IN

Národní institut pro neurologický výzkum

Pilíř II

Prof. MUDr. Irena Rektorová, Ph.D.

1. Neurologická klinika LF MU a FN u sv. Anny,
CEITEC Masarykovy university, Brno

Odhadované počty pacientů s demencí v ČR

- **150 000** lidí s demencí z toho:
  - **90 000** lidí s **Alzheimerovou** nemocí (60 všech demencí)
- **30 000** lidí s demencí s Lewyho tělísky
- 89 000 **léčených pacientů** s demencí v roce 2023
- 21 miliard Kč zdravotní péče a 20 miliard sociální péče v roce 2023
- Procento lidí s demencí ve věku **85+ let: 50%**
- **V roce 2035 se počet lidí s demencí zdvojnásobí**

NEURIN Pilíř II: Neurodegenerace s projevy demence

- Balíček 1: Diagnostické ukazatele demence (s Lewyho tělísky)
  - Balíček 2: Post-COVID syndrom
  - Balíček 3: Inovativní neinvazivní mozkové stimulační techniky
  - Balíček 4: Nové molekuly pro léčbu
  - Balíček 5: Farmakoekonomické aspekty demence a komorbidity
  - Balíček 6: Mikrobiom a jeho vztah k demenci
-
- Nový **NEG (Národní expertní skupina) pro neinvazivní mozkové stimulační techniky**
  - Národní a mezinárodní **spolupráce** (kohorty, expertíza, výměna studentů, spolupráce s patientskými organizacemi)
  - **Vzdělávací** aktivity pro odborníky a pro veřejnost
  - **Poradenství** - posuzování nových molekul na český trh

Pacientské longitudinální kohorty:

- CBAS (Česká populační studie stárnutí mozku)
- preDLB (Populační studie časně fáze demence s Lewyho tělísky)
- KARDIOVIZE (Populační studie se zaměřením na kardiovaskulární zdraví a RF)
- ERN RND (Evropský registr vzácných degenerativních onemocnění mozku)

MCI-LB (mírná kognitivní porucha s Lewyho tělísky)

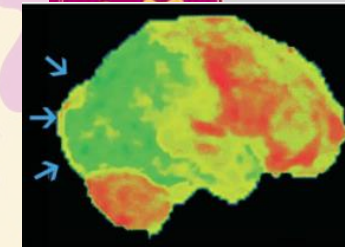
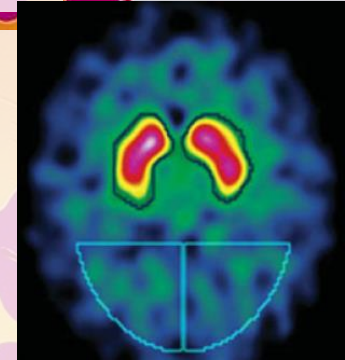
Porucha **pozornosti, koncentrace, zrakově-prostorových funkcí**

Hlavní příznaky

- halucinace
- parkinsonismus
- Porucha chování v REM spánku (iRBD)
- Kolísání kognitivních funkcí

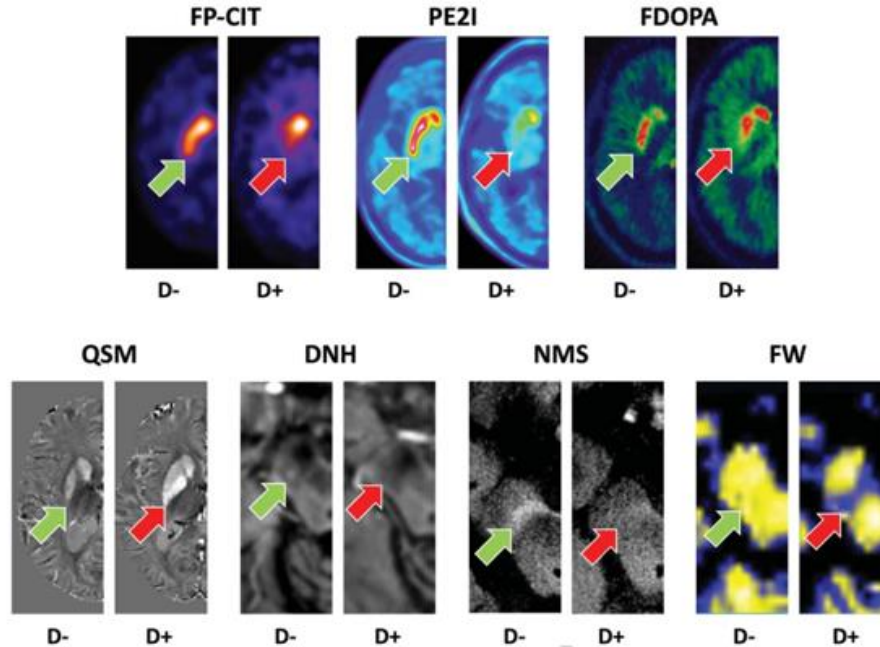
Indikativní biomarkery

- Dopaminerní SPECT/ PET
- Kardiální scintigrafie
- Polysomnografie pro dg iRBD

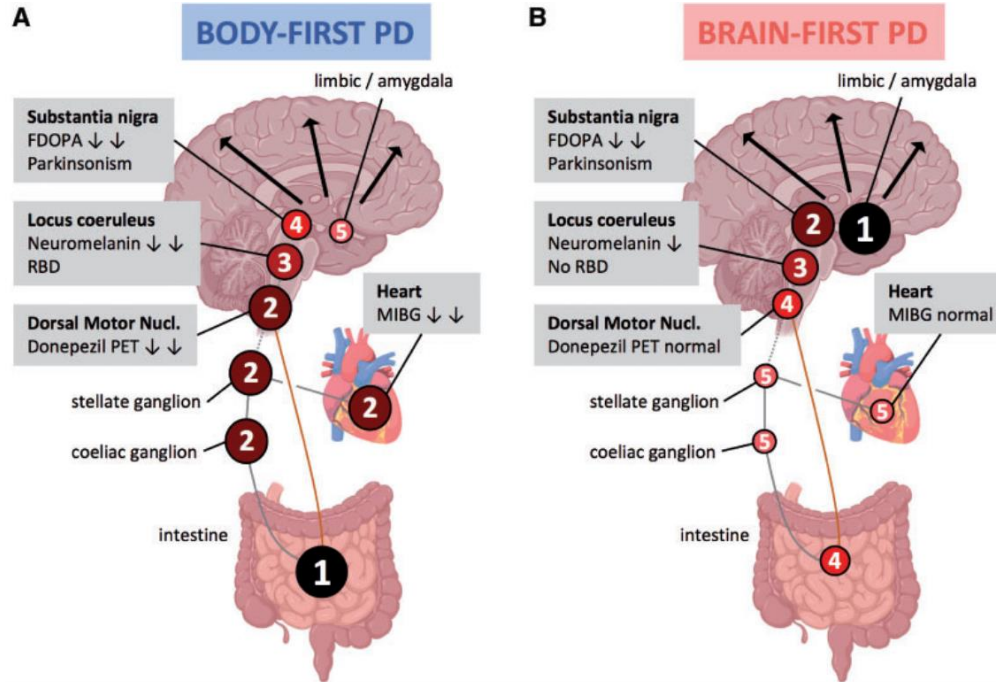

Mc Keith et al., 2020

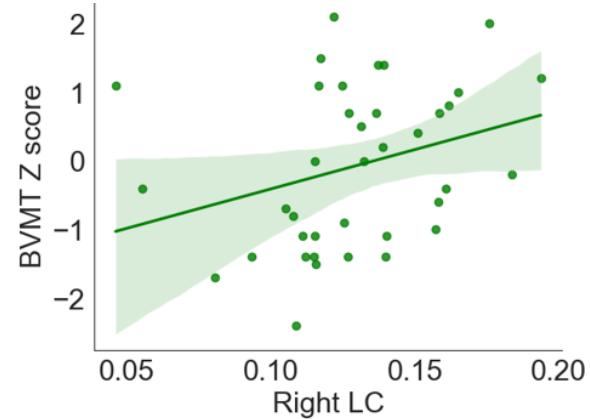
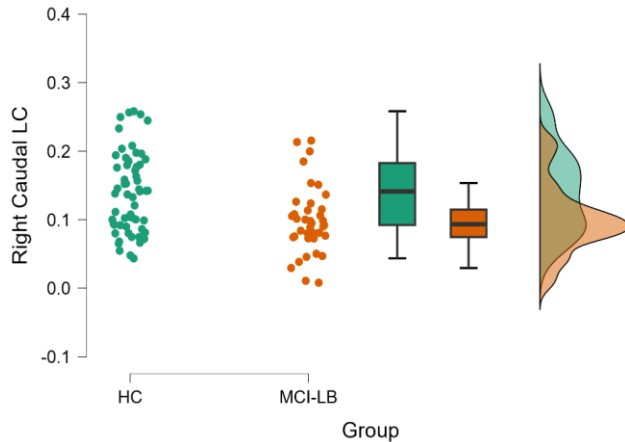
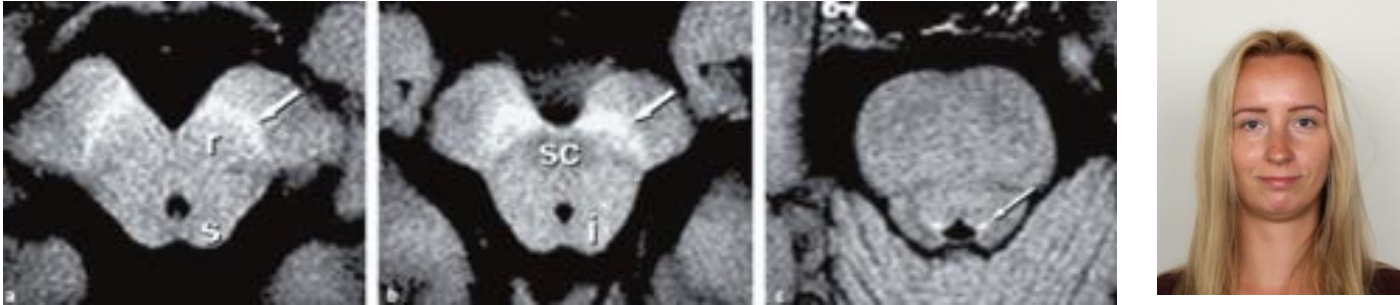
PET, SPECT a MRI mozku pro zobrazení černého jádra

Hypotéza šíření patologického α -synukleinu u proteinopatií

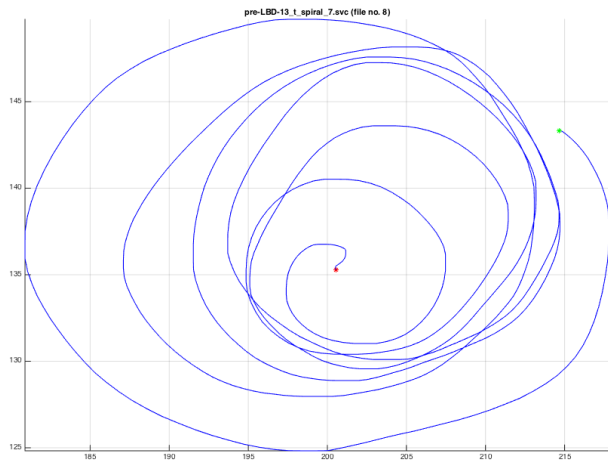
Neuromelaninová MRI sekvence pro zobrazení kmenových jader

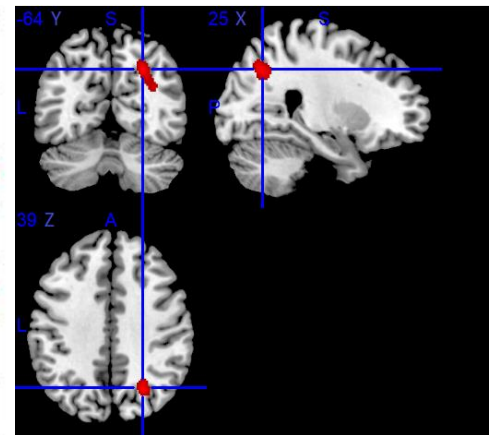
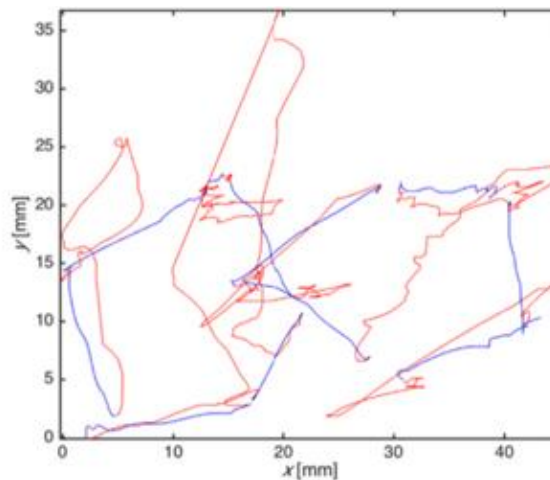

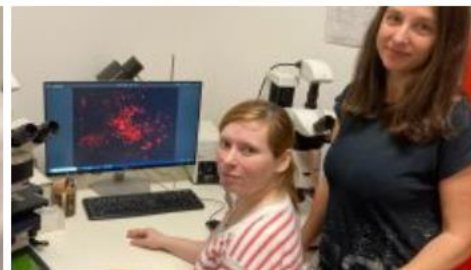
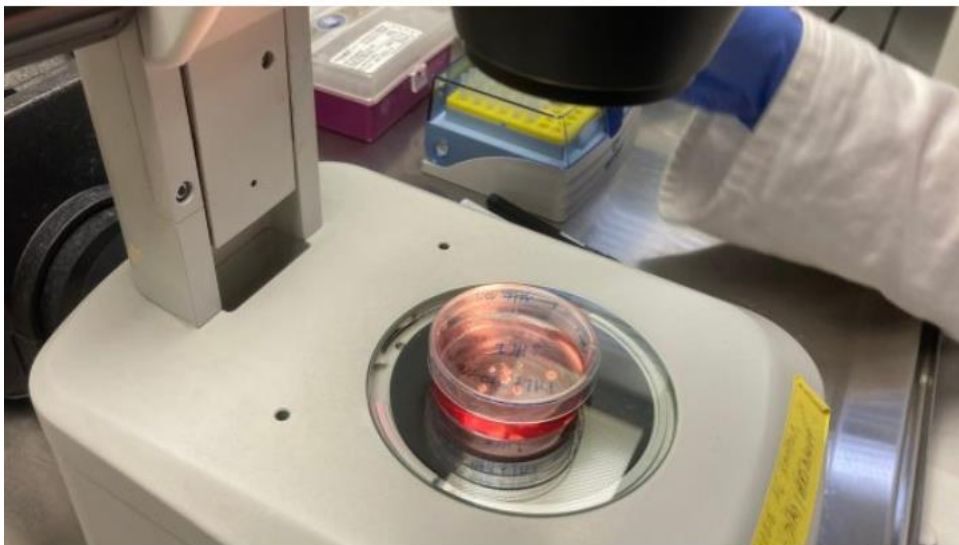
Písmo na digitalizačním tabletu (prodromální DLB)

Gen. labels

Kombinace úkolů kresby na digitalizačním tabletu měla **přesnost 85%** pro odlišení MCI-LB od zdravých kontrol

PNAS

RESEARCH ARTICLE

GENETICS

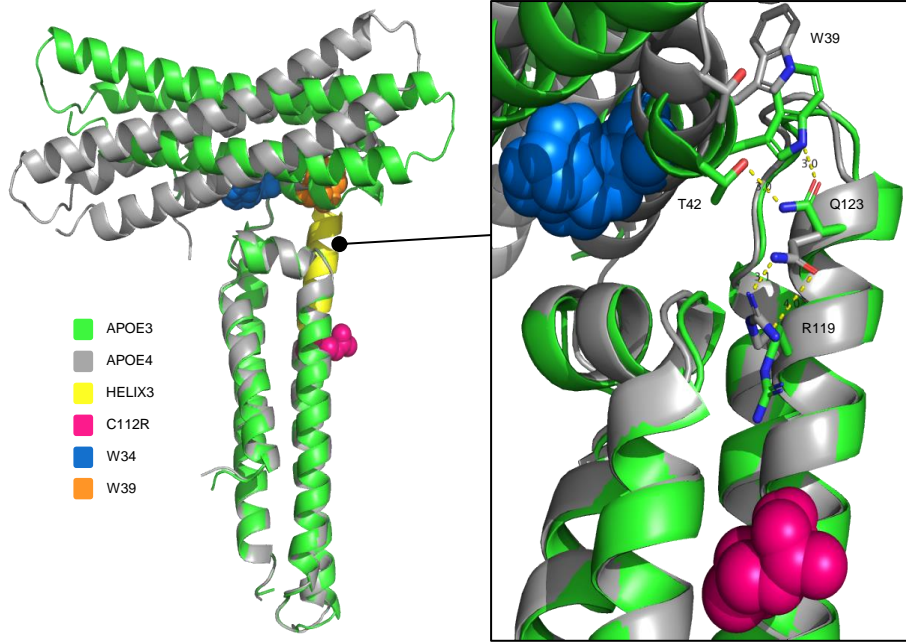
The *SORL1* p.Y1816C variant causes impaired endosomal dimerization and autosomal dominant Alzheimer's disease

Anne Mette G. Jensen^a, Jan Raska^{b,c}, Petr Fojtik^{a,b,c}, Giulia Monti^a, Melanie Lunding^a, Simona Bartova^b, Veronika Pospisilova^b , Sven J. van der Lee^d, Jasper Van Dongen^{e,f}, Liene Bossaerts^{f,g}, Christine Van Broeckhoven^{f,g} , Oriol Dols-Icardo^{h,i}, Alberto Ll eo^{ij}, Sonia Bellini^k , Roberta Ghidoni^k , Marc Hulsman^d, Gregory A. Petsko^{l,1} , Kristel Slegers^{e,f}, Dasa Bohaciakova^{b,c}, Henne Holstege^d, and Olav M. Andersen^{a,1}

2024

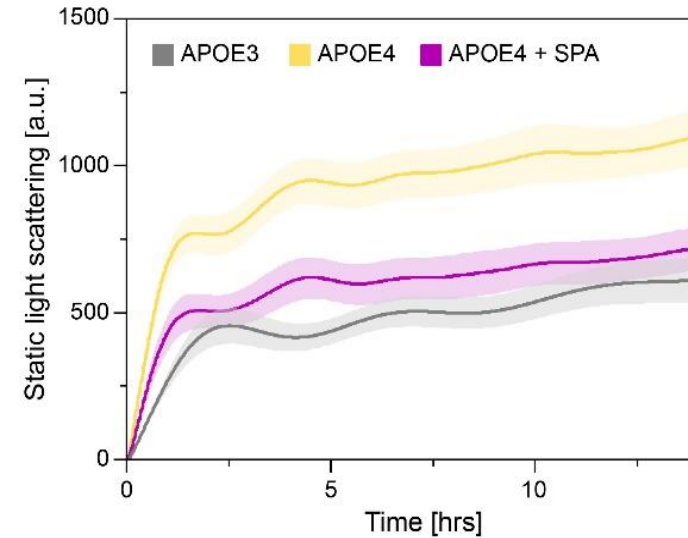
APOE a Alzheimerova nemoc

Porovnání APOE3 (zeleně) a APOE4 (šedě) dimerů (vlevo) s detailním pohledem na horní část helix3 poukazuje na rozdílné geometrické uspořádání patologické APOE4 a neutrální varianty APE3, které se liší v 1 molekule **C112R substitute**

A SPA inhibits APOE4 aggregation

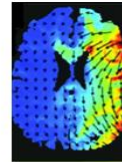
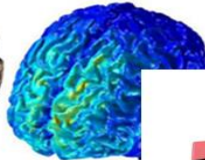
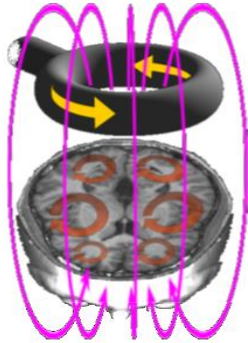
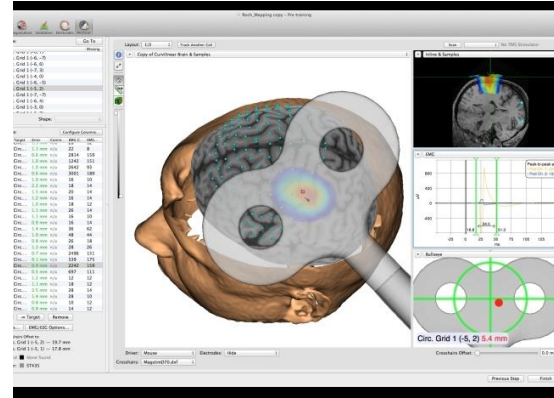

Kyselina 3-sulfopropanová

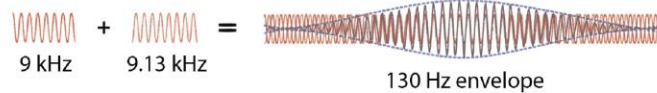
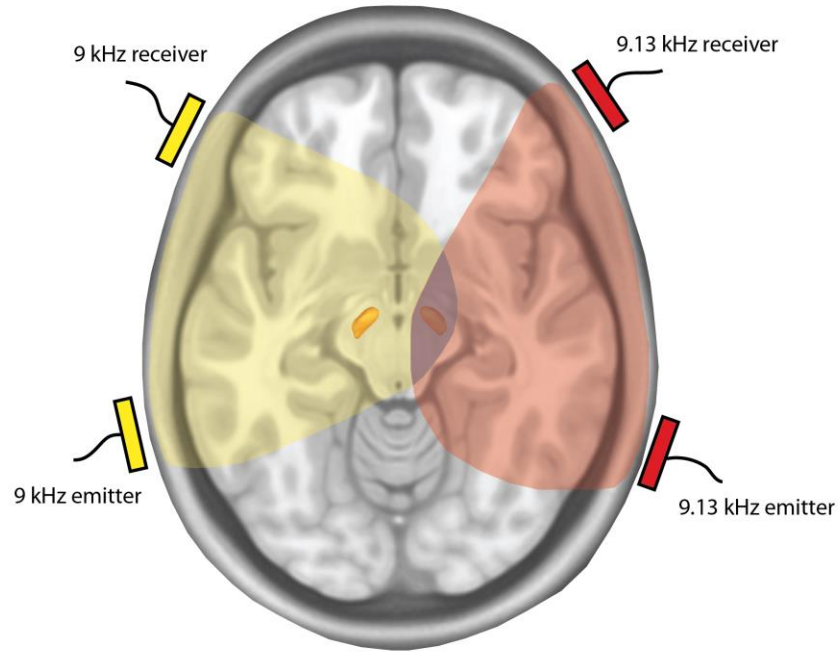

Skupina Aplikované neurovědy, CEITEC MU, Brno

Rektorova, Nature
Reviews Neurology 2024

Temporální interferenční stimulace (TIS)

Rektorova, Nature
Reviews Neurology 2024

TIS a patologická beta aktivita v subthalamickém jádře (STN)

Patient no.

1

2

3

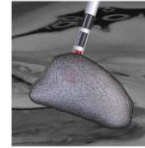
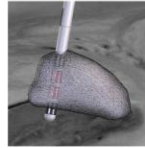
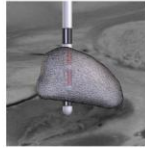
4

5

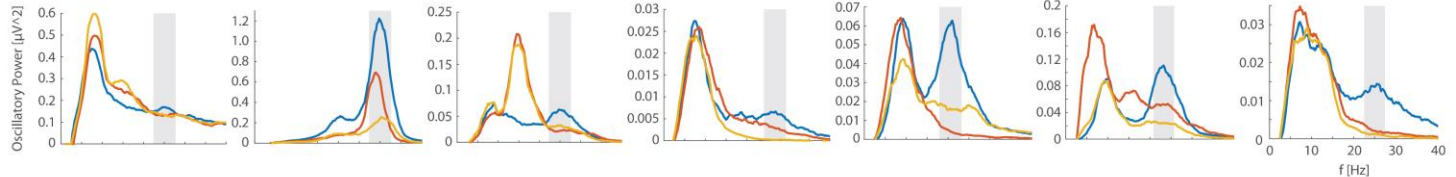
6

7

Lead location

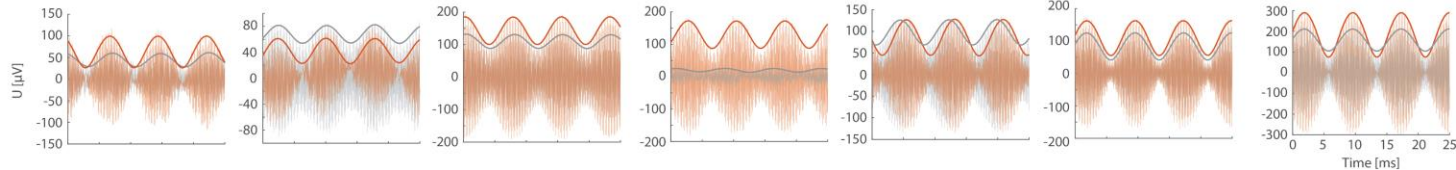

Power spectrum

Interference envelope

— Target STN (orange)
— Contralateral STN (grey)

RESEARCH

Open Access

Dementia and psychotropic medications are associated with significantly higher mortality in geriatric patients hospitalized with COVID-19: data from the StockholmGeroCovid project

Juraj Secnik^{1,2*}, Maria Eriksdotter^{1,3}, Hong Xu^{1,4}, Martin Annetorp¹, on behalf of the SweGeroCOVID Project, Aleksander Rytarowski¹, Kristina Johnell⁴, Sara Hägg⁴ and Dorota Religa^{1,3}

Prof. Hort pozván na slyšení **EMA CHMP** během schvalovacího procesu **Lequembi**

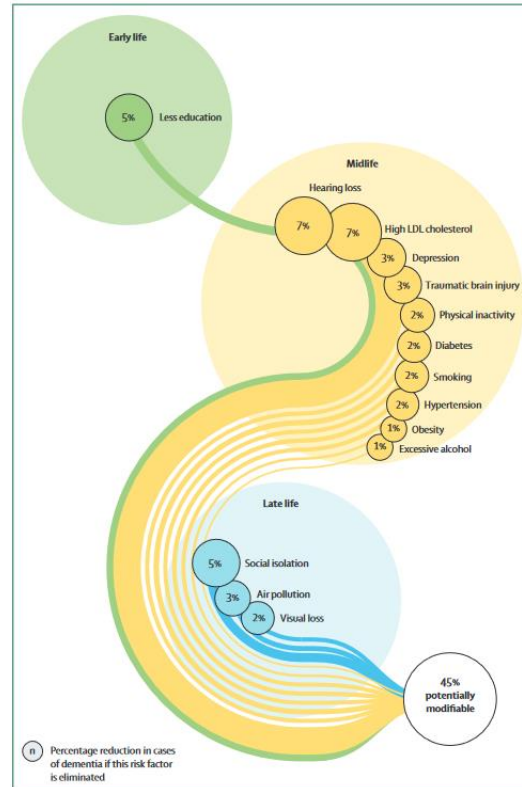
Nové evropské/ mezinárodní grantové projekty a kurzy

- **JPND TACKL-PŘED** TACKLing the challenges of PREsymptomatic sporadic Dementia **(CEITEC MU)**
- **JPND TRACE PD**: Tracking the mechanisms of disease progression and functional compensation in the early phase of Parkinson's disease **(CEITEC MU)**
- **H2020** Center for Artificial Intelligence and Quantum Computing in System Brain Research (CLARA) **(FNUSA, ICRC a PřF MU)**
- **H2020** Biomarkers established to stratify sepsis long-term adverse effects to improve patients' health and quality of life **(FNUSA, ICRC, LF MU, CEITEC MU)**
- **H2020** Devising a personalized risk stratification and holistic management for prevention of cognitive impairment in patients with different cardiovascular phenotypes **(FNUSA, ICRC)**
- **JPND** Exploring the impact of somatic expansion rates on quantitative progression marker candidates (Voice) in early stages of repeat expansion Disorders **(VUT, CEITEC MU)**
- **OP JAK LangInLife** Life-long with Language: The Nature and Ontogeny of Language Communication **(MU)**
- **Spolupráce v rámci mezinárodních konsorcií: eDLB, ENIGMA PD, EAN, EADC**
- **IP MDS kurz** v Movement Disorders, **ADPD kurz** v Brně, **21.ročník, CONY kongres**, Praha

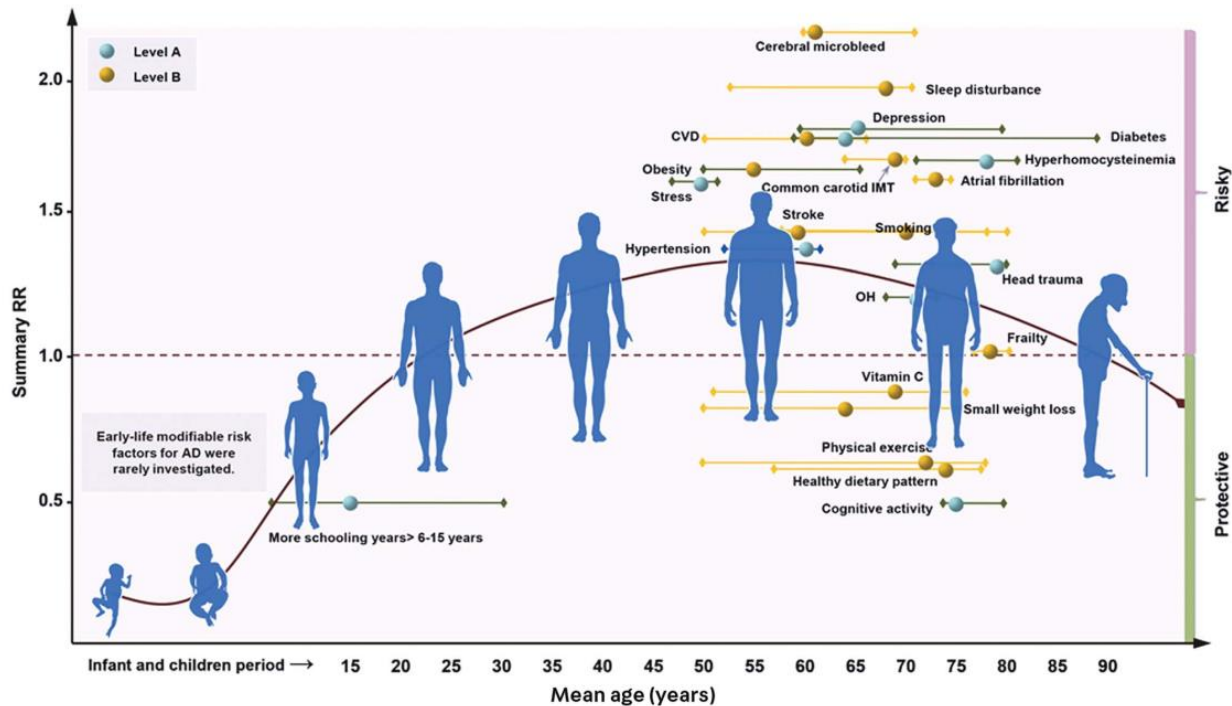
Dementia prevention, intervention, and care: 2024 report of the *Lancet* standing Commission

Gill Livingston, Jonathan Huntley, Kathy Y Liu, Sergi G Costafreda, Geir Selbæk, Suvarna Alladi, David Ames, Sube Banerjee, Alistair Burns, Carol Brayne, Nick C Fox, Cleusa P Ferri, Laura N Gitlin, Robert Howard, Helen C Kales, Mika Kivimäki, Eric B Larson, Noeline Nakasujja, Kenneth Rockwood, Quincy Samus, Kokoro Shirai, Archana Singh-Manoux, Lon S Schneider, Sebastian Walsh, Yao Yao, Andrew Sommerlad*, Naaheed Mukadam*

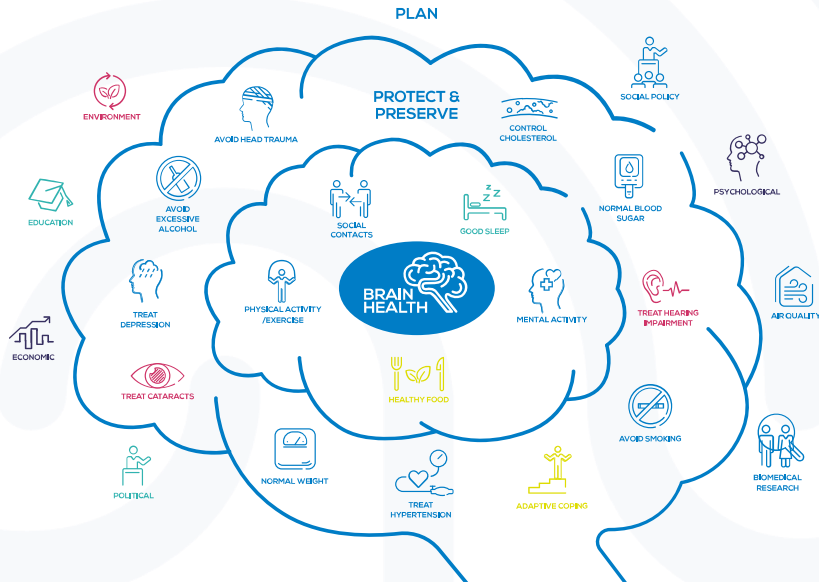
45% demenci je potenciálně ovlivnitelných

AN: rizikové a protektivní faktory

The EAN's Brain Health Strategy/ Brain Health Mission

Ongoing activities and past events

One Brain,
One Life,
One Approach.

Translations available

Deutsch
español
français
italiano
Português

Русский язык
Türkçe
magyar
limba română
Nederlands

Děkuji za pozornost

Irena Rektorová

1.Neurologická klinika LF MU a CEITEC MU,
FN u sv. Anny v Brně

Email: irena.rektorova@fnusa.cz

Kód projektu:

LX22NPO5107

Období řešení:

7/2022 - 12/2025

Investor:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Programový rámec:

Národní plán obnovy 5.1 EXCELES

